Ч. 313. (484). Львів, Неділя дня 24 грудня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В зайнятих теріторіях 4 коп.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умовна передплата у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границю:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламациї вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші застереженя. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакциї, адміністрациї й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руска ч. 3.

Проєкт відповіди на мирові предложеня.

Анґлійське правительство закомунікувало, як вже відомо, кабінетам союзників проєкт відповіди, яку мали би вислати осередним державам на їх мирові предложеня.

Швайцарські часописи доносять, що та спільна відповідь коаліції зазначить, що коаліція не противна тому, щоби приняти до відома услів'я осередних держав. Відповідь буде однак містити також уступ про питане відвічальности поодиноких держав, що ведуть війну.

Росія мала би одержати назад всьо те, що втратила; буде утворена независлма Польща, до котрої однак не мають належати ані Литва, ані занята через Росію часть Галичини; ті будуть злучені з Росією.

Росія дістане вільний переїзд через Дарданелі на основі уголи з Болгарією і Румунією. Сербія, Чорногора і Румунія будуть знов опорожнені і дістануть відшкодоване від осередних держав та від трьох великих держав коаліції.

Росія дістане протекторат над Вірменією, котру опорожнить Туреччина. Франція дістане протекторат над Сирією. Анґлія одержить півостров Синай і долину Евфрату аж до Баґдаду. Сербія прийде під спільний надзір Росії і Анґлії при свободі торговлі. Египет полишить ся тим, чим є. Вірменія дістане автономію. Італія одержить Тридент і протекторат над Албанією, остров Родос і Кипр. Східну Африку дістане Німеччина назад — вона буде могла найти відшкодоване в Туреччині.

Мирове посередництво Вільзона.

Вручене ноти Вільзона воюючим державам.

БЕРЛІН. Передучера вечером представитель американської амбасади Grew вручив урядови заграничних справ ноту президента Вільзона до воюючих держав.

Що спонукало Вільзона виступити з мировим посередництвом?

ЛЬОНДОН. З Вашінґтону доносять: Секретар стану Lansing заявив, що ноту Вільзона не вислано на основі матеріяльних успіхів Америки, але длятого, що держави, які ведуть війну, з обох сторін що раз більше втягають в вир випадків також власні права Америки так, що положене стаєть ся щораз то критичнійше. Летимо щораз більше над беріг воєнної пропасти і длятого маємо право довідати ся, чого хотять воюючі держави, щоби ми могли означити наше будуче становиско. Ми не взяли при тім на увагу ані німецької оферти, ані бесіди льорда Джорджа.

Відтак по нараді з Вільзоном заявив ще Lansing, що хоче ствердити понад власний сумнів, що в політиці невтральности Сполучених Держав не зайшла ніяка зміна.

Вражінє ноти Вільзона в Берліні.

БЕРЛІН. Всі дневники вичерпуючо обговорюють ноту президента Вільзона. Між иньшими „Vossische Zeitung“ пише: „Не маємо причини відкидати з гори непрошене вмішане Сполучених Держав, але під жадною умовою не можемо вдавати ся в конференцію, в котрій мали би участь невтральні держави“.

„Berliner Tageblatt“ пише, що дискусія над миром розпочала ся і вже не затихне. — Консерватівна „Deutsche Tageszeitung“ бачить в ноті Вільзона і заяві Lansing-а грозьбу під адресою Німеччини. Стверджує, що знов в хвили, коли Анґлії грозить небезпека, скоро спішить з помічю Анґлії вашінґтонське правительство.

Орґан консерватистів „Kreuzzeitung“ підчеркує, що тепер Німеччина не має причини повідомляти Вільзона про свої услів'я, так як злишно було би вести переговори, коли вони взагалі можливі, дорогою на Вашінґтон. Супроти добрих відносин, які вяжуть Америку з почвірним порозумінєм, може предложенє Вільзона найде більше признане у союзників і спонукає їх подати свої услів'я. Коли би так стало ся, то Німеччина не вагала би ся піти за тим прикладом. Вона не буде шкодити грі Вільзона, але не має зовсім довіря в його поводженє.

БЕРЛІН. На нинішній біржі говорено очивидно виключно про предложенє президента Вільзона в справі промощеня дороги до мира. Хоч біржа не дійшла до однодушного погляду в справі ваги того кроку, то однак переважила думка, що він сприяє мировим стремлінням. По думці того погляду зазначила ся охотна продажа паперів воєнного промислу, що викликало упадок курсів тих паперів, зате в акціях морської плавби були значні обороти по високих курсах.

ВАСИЛЬ Вол. БОБИНСЬКИЙ.

ЗНЕВІРА.

Сиділа на лавці під вікном і запалими чорними очима гляділа тупо перед себе. Хату окутував сумерк. Зчорнілі образи дивили ся поважно і строго зі стін. Лиш одна Матінка Божа окружена надземським сяйвом всміхала ся.

Десь у кутку співав свирщок. Тіни від незнаних постатий метушили ся по білій стіні. В отворене вікно зазирали цікаво червоні головки ґераній і блідо-рожеве квітє вишні. Над квітєм скували ся якось торопливо — одномітно рої комах.

Ціла обстанова селянської хати замазувала ся поволи у западаючій пітьмі ночі.

Та вона того всього не бачила. Ціла навала думок, якийсь незмірений безлад панували у її голові.

Пішов такий молодий, румяний, свіжий.

Коли се було?

Листє вже починало жовкнути й обсипувати ся з дерев. Устелювало рівну дорогу і топило ся в рідкім чорнім болоті.

Пішов тим гостинцем, що ось веть ся поміжи нивами й никне у темному лісі.

Пішов, а вона не плакала, ні! Сціпила кріпко материнський біль у грудях і почала жити тілки і тілки для нього.

Буря незнаних, невиданих а страшних подій, звалила ся на її сиву старечу голову. Зневіра брала ся найсильнійших. Втискала ся в найбадьорійші, молоді, бючі молодістю і красою серця.

Лише вона, стара незамітна жінка, у царстві своїх мрій про сина вилювляла свої очі на шлях, відки сподівала ся його — і гарувала, гарувала!

Вітрячи небезпеку, обходила зневіра далеко її хату.

Злоба придумувала ріжні способи, якимиб могла вселити товаришці дорогу до сеї тихої відокремленої хати на краю села.

Забрали її одиноку живительку красулю, понищили плоди матінки — землиці. Остала без власного майна. Жила, заробляючи у других, а своєї віри не покидала.

Першим ударом, що захитав основами її вимріяної святині, була смерть Марусі.

А вона так тішила ся її святачим щастєм; бо перед оком матери не втаїла ся щира любов молодят.

Був поганий зимовий день тоді, як люди найшли в гайку на обсніженій гиляці закостенїле тіло жертви. Вітер холітав обмерзлими вітками верби і дряпав ними мертве страшне лице Марусі. Очі, її гарні сині очі, в яких усе шукало небо свого відбитя, тепер виялили ся перед себе. В них малювали ся страх, одчай, розпука...

І тоді перший раз зірвав ся з глибини її груди такий страшний зойк, що гай і ліс підхопивши його й рознісши широко й далеко, затетеріли, а дерева стояли гейби зачаровані.

Ізза білої, мов душа людини, сосни виглядала зневіра і шкірила зуби...

* * *

По довгих сірих ночах, повних повикривлюваних споминів з минувшини й будучини, повних маячіня й туги, піднесла ся до нового житя. Зневіра мусіла признати, що ще не прийшов час на її образунок. І відійшла, присягнувши поворот.

Ще не все було втрачене.

Нові вістки розлітали ся з ластівками понід курні селянські хижини.

Ішла весна з усіма своїми чарами й несла для дітий землі ліки на поранені серця.

Небавком минали її хатину при битій дорозі побіяні ряди своїх.

Тоді вона замаїла й заквітчала святиню своєї віри й молила ся...

* * *

Літо.

Важкий плодоносний леґіт хвилює довріваючими лавами збіжа. Глибока синява неба тремтить у благородній молитві Всевишньому.

Держала на колінах голову сина, пестила спрацьованою рукою русяві кучерики і вдивляла ся в загартоване, обгоріле лице борця. Його сиві очі пробивали сітку зеленого вітя вишень і тонули у синяві неба.

„А я так стужив ся за вами“...

Іменованя нових міністрів.

Цісар звільнив кн. Гогенльогого з уряду спільного міністра скарбу і бар. Буріяна з уряду міністра справ заграничних і на місце першого іменував бар. Буріяна, а на місце другого ґр. Черніна.

Правно-державне застережене хорватської опозиції.

ЗАГРЕБ. В хорвацькім соймі відчитано письмо бана, яке повідомляє про коронацію короля Угорщини, Хорвації, Славонії та Дальмації і запрошує представництво сойму до співучасти в торжествах. Посол др. Павеліч відчитав в імени всіх трьох фракцій опозиції правнодержавне застережене, в котрім опозиція не приймає співучасти в коронації, зглядно запрошеня до тої співучасти, а се з причин правнодержавних, політичних, національних і конституційних. По сій заяві члени опозиції вийшли з салї. Президент вніс, щоби скористати з запрошеня і вибрати депутацію з 8 послів. Внесене принято.

Світова війна.

Небезпека для Голяндії.

БЕРЛІН. „Vossische Zeitung“ доносить з Гаґи: Nieuve Courant, котре доси оптимістично дивилось на справу мира, тепер пише, що бесіда Льойда Джорджа сильно обнизила шанси мира. Рівночасно збільшила ся небезпека для Голяндії, котру можуть приневолити до чинної участи у війні.

Америка неприготована.

НОВИЙ ЙОРК. Генерал Шкот предложив конґресови докази на своє твердженє, що Сполучені Держави неприготовані достаточно до того, щоби вмішувати ся до оружного міжнародного конфлікту.

По приказі арештованя Венізельоса.

„National Dente“ доносить з Атен, що там завсїди ще панує настрій прихильний для осередних держав. Ті круги грають і тепер в Атенах найбільшу ролю.

Грецьке правительство умотивувало приказ арештованя Венізельоса тим, що він обидив грецький ґенеральний штаб.

БЕРНО. Після донесень з Атен, головний доказ, що Венізельос є зрадником стану, має Греція в його листі до ґенерала Косакоса. — Кромі того в пивницях дому Венізельоса найдено в часї ревізії цїлі стоси оружя. Безперечно невдатним замахом стану на короля Константина кермував Венізельос особисто.

Процес проти нього будуть вести суди в Греції навіть тоді, коли-б Венізельос не ставив ся. Грецька державна прокураторія приготовляє вже акт обжалованя.

Завзяті боротьби на македонськім фронтї.

Після донесень російських часописий, мали недавно відбути ся завзяті боротьби на македонськім фронтї, в котрих Серби доказували чудес геройства. Серби штурмували болгарські позиції без огляду на страшний огонь скорострілів, який зробив між ними величезні спустошеня. Самі однак російські часописи признають, що помимо того геройства не мали зовсім Серби якого-небудь успіху.

Наші болячки.

(Далї).

Хто в наших школах мав повести вихованє дітвори на людий чести, сильного характеру, відданих тілом і душею рідній землї і народови? Чи учителї чужої народности і з тих підручників писаних в чужім дусї, які є в наших школах? Чи всї розпорядженя властий, поділи годин і пр. писані в чужій мові, на які дітвора дивить ся в клясї, мали виробити пошану і любов до свого? а вибубнюванє „poprawnego wyrażania się“

) є час вивчити своєї азбуки, на яку деякі інспектори при візитаціях і уваги не звертають,

Чому в західній Галичинї нема науки нашого язика, лише польський, чи вчать там нашої історії з поминенем своєї, як у нас?

Чи богато там учителїв чужої народности? а як і є, то їм самим хиба лиш подумати можна про се. А шкільний примус, який є тільки причиною ворогованя між школою з селом і чимало иньших річий, які давно повинні бути усунені зі школи. Або возьмім ще хочби ради шкільні місцеві, яких провід був часто в руках чужинців, священиків-кацапів, які школи не підпирали, в руках мужика-анальфабета або старостинського війта. Чи такі ради місцеві для добра школи і народу?

Час найвисший, щоби зло вирвати з коренем, а способи заради обговорити уже на сходинах людий, чи товариств, які возьмуть ся за працю, щоби між селянством не було більше продажників.

2) Піддержуванє грамотности. Часто бачимо се, що одиниця скінчивши навіть з добрим поступом школу народну, за кілька літ ледви складає слова, а коли такий хлопець піде до війська, там пхають йому в руки польську часопись, що крок чує польську мову, своя азбука щораз більше забуває ся і з часом стає анальфабетом.

Правда — є декуди читальнї „Просвіти“, в якій збирають ся переважно старші, які хиба мають той хосен, що раз в місяць дістануть книжку переважно змісту господарського, та переглянуть часопись. Чи прийшло на гадку кому з тих старших взяти зі собою до читальнї хлопця що скінчив народну школу?

Ніколи! Впрочім се була би обида старшини, що разом з пастухами сходять ся. Хлопця також не манять нї „полїтикуючі“ розмови старших нї книжка поважного господарського змісту.

Їм потрібне би було щось, щоби їх притягнуло, оживило як пісня, часами фантастичне оповіданє і т. д. взагалї те чого для свого духа і енерґії молодь потребує. В тім то і причина, чому то часто сільські читальнї не оказуютьніякого житя. Не хочу тим понизити великих заслуг тов. „Просвіта“ для народа, але хто близше приглянув ся сему, бачить, що воно таки не те, що повинно би бути. Після мене тов. „Просвіта“ до своєї діяльности в програму повинно ще взяти дальше освідомлюванє молодїжи яка скінчила науку шкільну і піддержуванє грамотности через відповідну для неї лектуру, спів, відчити, аматорські представленя і пр.

Селянин наш власної бібліотеки не має, але чи не міг би мати? Та як її мати? — чи до Львова або до Перемишля їхати до книгарнї за книжкою? Знаємо, що наш нарід громадно буває на відпустах, та ярмарках. Таке згромаджуванє нашого народу використовують всї — лише не ми. Є там жиди з яким лише можуть крамом: хустки, матерії, стяжки, забавки дїточі і пр. продають, також „шкаплєжє“, образи, а радше ріжні карикатури, молитвенники, вправдї писані по українськи, але хто їх видавець? Та нашого купця майже не видно з нічим, бо навіть гербати та якісь там вина продають жиди або другі і стягають грошик з нашого народу, поростають в піре — а ми нарікаємо, а ми нарікаємо, що ми бідні. А чи то сором, якби наші книгарнї висилали когось на такі ярмарки чи відпусти з книжками відповідними для народу або дрібними прикрасами до церков і образами? Чи не можуть там бути наші люди з иньшим крамом? Як хочемо піддержати грамотність у народу, то продаванє наших книжок по ярмарках і відпустах конечне. Конечні також виклади по читальнях зимовою порою, щоби нарід пізнав і полюбив своє.

(Кінець буде.)

Не вірив свому щастю. Здавало ся йому, що мріє. На груди плила солодка втома, якої зазнавав іще дитиною.

„Бідна Марусенька!... Правда, нене, що її душа тепер глядить на нас із отсеї висоти неба і всміхаеть ся“...

Його душа тонула вже тоді в небесній синяві, вже тоді не належав до неї.

„Незадовго побачимо ся всї там“... сплило якимось неземським звуком із його розхилених уст.

Вітер шевелїв листем вишень, із вулиці заносив жарою днини, стрясав поломані всохлі галузки...

Воздух тремтїв у любовному захватї.

* * *

Се було тоді. А тепер?

Білий сніг обсипав на широких подільських нивах маленьку могилку.

А вона не знала.

Струйки каламутної води сплили по її збочах, стопив ся сніг.

А вона не знала.

Вже й травиця почала прозябати і вкривати несміло чорну землицю, а вона все ще не знала.

Дивувала ся тільки, чому так довго не пише.

Аж нинї дізнала ся. Аж нинї!..

„Нема вже, нема“... шептали півсвідомо губи а очі вп'ялені в образ Богоматери гляділи страшно, по мертвецьки.

„Нема вже, нема—а—а“... шепіт перевивав ся в одноманїтну мельодію такого болю, що не знає вже сліз, ріс як чорна хмара вагітна бурею, филями розливав ся по сірій долівцї хати і повзав по стїнах.

Постійно, одноманїтно...

Під такт мельодії голова ударяла об стїну, чимраз скорше й сильнійше в міру як росла розпука в її серцї.

З листків ґеранїй падали на вікно важкі сльози... Горнобиль старав ся заглянути в вікно й питав тремтючи: „Що там? що там?“...

Та ґеранії мовчали й лише клонили головки...

А в хатї коїло ся страшне.

З завялих грудий жінки добували ся вже не стони, а дикі крики крайнього одчаю... Метушили ся по хатї від стїни до стїни та шукали виходу. Руками роздирала сорочку, з під якої світили ся жовті як віск, обвислі груди, хустка зсунула ся на карк, волося спливало гадюкою на ослін.

Головою товкла до стїни, з рота точила піну і кричала... кричала... кричала...

Нараз стало тихо...

І ґеранії й чорнобиль і вишневий цвіт завмерли в ожиданю.

Перед її очима розвернула ся бездонна пірва, зївнула протяжно й почала манити її до себе своєю безнадійністю...

По серединї хати стояла зневіра, світила смолоскипом в очі мертвої жінки й реготала ся...

Над хатою розплакали ся берези...

НОВИНКИ.

— **Памятайте на „Фонд Народної Оборони“!** Зрозумійте преважну, переломову історичну хвилю, яку переживаємо! Дайте спромогу провідникам народу вести незалежну справді народну політику. Свої лепти — кождий після змоги присилайте на адресу президента Укр. Парл. Репрезентації Ю. Романчука (Wien I. Parlament).

— **Від адміністрації „Українського Слова.** З нинїшним числом посилаємо чеки всім тим предплатникам, що залягають з предплатою. Просимо безпроволочно вирівнати залеглости. Прос мо безпроволочно о вирівнанє залеглости, яку подаємо на опасці нинїшного числа,

— **Геройські подвиги Гуцулів-добровольців.** Нам пишуть: „У четвер, дня 30. падолиста с. р. була одна з наших гуцульських компаній на позиції і била ся просто знаменито. Сей день був для Гуцулів-добровольців одним з найславнійших. Нїмцї просто не можуть нахвалити наших славних героїв. Гуцули дістали від Нїмців подарунки“. Ми горді за наших славних борців Гуцулів і вдячні їм за те, що своєю грудию боронять наш рідний край перед ворогом.

Послуханя у намісника бар. Діллєра. Передвчера розпочали ся в намісництві послуханя.

— **Краєвий маршалок Незабітовський** повернув з Відня до Львова.

— **З всего користають.** Дійшло до нашого відома, що по селах ширять злі духи

між селянами вість, немов би наші гроші, видані за попереднього цісаря мали стати неважними, коли появлять ся нові — особливо з портретом нового цісаря, і що тому належало би позбувати ся готівки в який-будь спосіб. Селяни залякані страховощами війни готові дати віру сим байкам. Перестерігаємо отже наших людий, що такі вісти обчислені виключно на визиск селян, а таких приятелів треба віддавати сейчас властям.

— Замордоване Львовянина в Київі. В Київі замордовано в рабунковнх цїлях інжиніра Казиміра Скульського.

— З судової салї. Дня 19. червня 1914 р. поповнено в Яричові морд на особі Хаїма Шора, якому завдано 14 тяжких ран. Морд був в цїлях рабункових, бо з хати убитого забрано 800 кор. і золотий годинник. Полїційний нес аґента Бандури вказав на Ізака Норинського. Його й арештовано під замітом співвини. По двох тижнях прихопила полїція в Золочеві Андрія Пелеха, як сильно підозрілого о виконане морду. По півтретя року відбула ся отсе розправа перед скріпленим трибуналом, якому проводив п. радник Рибіцький, обвиняв прокуратор п. Копцїнський, Пелеха боронив адвокат др Вайнберґ, а Норинського адвокат др Іван Зарицький. Розправа тривала пять днїв і скінчилась засудженем Андрія Пелеха на кару смерти. Норинського, якого світло боронив др Зарицький, суд увільнив.

— Звертаємо увагу наших читачів на Flemmings Friedenskarten видане проф. дра Кешлєра ч. І: Politisch geographische Grundlagen Europas für Friedensbetrachtungen. Складає ся она з 3 карт: Ситуації воєнної, історичної і етноґрафічної. Інтересні для нас передовсїм дві послїдні. На історичній зазначена територія галицько-української держави 13. ст. яка сягає по Дунай і Чорне Море та етноґрафічна, на котрій усї наші нами заселені землї зазначені одною краскою і одною спільною назвою Україна. Показує она великий зріст нашого народа, який заселює великанський простір від Вислока, Сяну, Вепра і Буга по Кавказ. Набути можна по всїх книгарнях по цїнї 3 кор. 20 сот.

— Втрати румунської армії. Після урядових румунських лист втрати румунської пільної армії виносять 380.000 людий, з того 7.030 офіцирів. Дуже дїймаючо є втрата високих офіцирів. Стверджено брак 13 ґенералів і 40 полкових командантів, котрі або впали, або є ранені, або дістали ся в полон.

— Угода в справі полонених. Російське правительство від довшого часу затруднювало богато тисячів полонених при будові Мурманської зелїзниці на півострові Коля. Сумні услівя, в яких находили ся тамошні бранцї, а котрих богато впало жертвою, відомі в широких кругах. Заряд німецької армії узнав за відповідне, коли вноншені протести не спровадили поправи, задля відплати відвести 1000 російських офіцирів до жовнірських таборів і там особливо строго з ними обходити ся. Російське правительство відповіло на се тим, що дня 15. падолиста всїх німецьких офіцирів, які находили ся в російській неволи, відставило до жовнярських таборів і піддало такому самому трактованю, яке розтягнено над російськими офіцирами в Німеччинї. Тепер, заки німецьке правительство взяло ся до ще острійших заряджень, завдяки благородному посередництву шведського і данського „Червого Хреста“, як також шведського князя Кароля і данського князя Вальдемара, вдало ся привести до згоди. Цар заявив, що від 1. січня 1917 р. ст. не буде вже бранців в области Мурманської зелїзниці і півострова Коля, рівночасно приказав також цар, щоби залишено відплатні заряджетя супроти німецьких офіцирів. З другого боку німецький цісар зарядив, щоби сейчас російські офіцири повернули до офіцирських таборів і знов були трактовані цілковито як офіцири.

— Страти наших ворогів. Невтральні часописи обчисляють, що вороги центральних держав мали дотепер такі страти: Росія 7,558.000 жовнярів, Франція 3.336.000, Анґлія 1.183.750, Сербія 450.000, Бельґія 220.000 і Румунія 330.000.

— Воєнні обвяи. Як наші читачі зуважили з помішуваних оголошень — усї кредитові Товариства і банки знижають тепер відсоткову стопу від вкладок. Ся поява оказувалась зараз в першім роцї війни в західних краях Монархії, де відсоткову стопу знижено на 3%—3¼%; тепер вона зачинає виступати і у нас. Причина сеї загальної знижки лежить не так в підвижці рентового податку, як в великім нагромадженю готівки і майже цілковитім застою економічного життя. Виплати за воєнні свідчення і причинили як також незвичайна підвижка цін рільничих продуктів і фабричних витворів підчас війни спричинили у людности надмір готівки, яку таяж складає на вкладках по касах і банках. З другого боку теперішний воєнний час не позволяє банкам і касам на роблене грошевих операцій і на уміщуване гроша в довго термінових приватних позичках, через що богато зложеної у них готівки не може належито опроцентовуватись. Одним словом є богато гроша, якого не можна корисно умістити, а то тим більше, що зложену готівку банки і каси мусять мати готовою до виплати вкладок, що певно наступить зараз по війні, бо людність потребувати буде гроший на загосподароване і відбудову. Щоби отже боронитись перед стратою відсотків, банки і каси примушені знижати відсоткову стопу від вкладок і той сам обяв бачимо тепер і в наших українських касах і кредитових товариствах.

— З дїточого свята. Знов по довшій перерві почули ми зі сцени голоси тих найменших. Защебетали дзвінкими звуками свої дїточі піснї, росказали про радощі й журбу у лялькової комнатці. На крилах дїточої уяви далися ми занести зелїзницею та пароходом аж у Київ та на Тарасову могилу. Оглядали ми й справність тих, що „нині лиш простують крила — а завтра, в те завтра далекої будучини — стануть на поклик в бій за Україну“. А все те розпочинаєсь їх тихонькими голосами звернеными на схід у суздальську тюрму, кінчить ся щирим „Многих Лїт“, що може за слабоньке ще, щоби добитись там, де було спрямоване. Над дрібною громадою Його портрет. І всі труди учителькн присвячені Йому. Мимохіть насуває ся питане, чи конче всї отсї зусиля дїтий мусить присвячувати се все чиїйсь памяти? У нас звичай такий. Чи слїд нам учити тих найменших, що великим людям присвячують ся на їх звеличаня не найкрасші здобутки людського духа — а все, у що ми вкладаємо свої сили. Дитина мусить добре розуміти те, що виконує. Уиораж був момент, там в понурій салї „Сокола“, над котрим неодна доросла людина ломила собі голову, а не могла його зрозуміти. Чи знав хто з малих, чому то вчора вітер мав занести Йому, їх доброму Батькови — звук... австрійського гимну... від них в дарунку?

— Підручний календар на рік 1917 зладив о. О. Коренець. Кромі календарської части обнимає він церковний календар, родовід цісарського Дому, огляд держав Европи, тарифу почтову і телеґрафічну, скалю стемпелеву, податку особисто-доходового, мір і ваг, порівнане часу по ріжних місцях, провідник по Відни, лікарський порадник, гимни народний і український. Набути можна у автора О. Коренця у Відни VIII. Josefstädterstrasse 51/63, в Союзнім Базарі у Львові. Руська 20 і по наших книгарнях. Цїна 40 сотиків, з опустом при більшім замовленю.

Бібліоґрафія.

Михайло Яцків: „Танець тїний“. Роман. І. часть. Львів 1916.
Накладом видавництва „Шляхів“. Цїна 1 К 80 сот.

ПОМЕРЛИ.

О. Николай Кишакевич, завідатель Бортятина в 38 р. житя, а 15 священства помер дня 19. грудня с. р. Похорони відбули ся 21. с. м. В покійнику зійшла до гробу людина, що весь вік щиро трудила ся для добра українського народу.

ОПОВІСТКИ.

Недїля, дня 24. грудня 1916.

Нинї: 24. грудня гр.-кат. Даниїла римо-кат. Адама і Еви.
Завтра: 25. грудня гр.-кат. Спирид. преп., римо-кат. Рожд. І. Христа.

○ Поминальне богослужене з бл. п. о. Юл. Федусевича консисторського і шкільного радника відбуде ся в другу річницю смерти ві второк дня 26. грудня с. р. о год. 8½ рано в архікатедральній церкві св. Юра, на яке запрашає свояків і знакомих Родина.

○ Засїдане тїснїйшого „Краєвого комітету різдвяних дарунків для Українських Січових Стрільцїв і жовнірів Українців ц. і к. Армії“ відбудеть ся ві второк, дня 26. грудня о год. 5 по пол. в Захоронцї, ул. Руська ч. 3. Евгенія Макарушкова — Калина Величківна. 1—2

○ Сходини членів У. П. Т. відбудуть ся в понедїлок 25. грудня о 10 годинї рано у Львові при ул. Мохнацького ч. 12 з отсим дневним порядком: 1. Звіт з дїяльности Товариства по інвазії дотепер. 2. Дискусія над звітом. 3. Внесеня. Запрошеня будуть члени отримувати на місци перед сходинами. о. Т. Лежогубський. о. Д. Лопатинський.

○ Приотвореню дїточої кухнї в школї ім. Б. Грінченка зложили: Вп. Галайко 4 кор., Вп. Лабай 2, Вп. Мицишин 2, Вп. Фітьо 2, Вп. Прима 1, Вп. Гоманюк 2, Вп. Дики 1, Вп. Полуситок 1, Вп. Базарник 2, Бартків 2, Вп. Крива 4, Вп. Жарска 4, Вп. Солиха 1, Вп. Ракочий 2, Вп. Заремба 2, Вп. Кравець 2, Вп. Масляк 1, Вп. Модна 2, Вп. Лапка 1, Вп. Сидорів 1, Вп. Сторожчук 1·20, Вп. Булик 1, Вп. Новак 1, Вп. Добрянський 1, Вп. Цимбалїста 2, Вп. Громняк 1, Вп. Ловчак 2, Вп. Горбай 2, Вп. Митюк 1, Вп. о. Богд. Еліяшевський дек. з Зашкова 25. Вп. Хорунж. пол. поч. 4, Пав. Цимбалїстий 10, Вп. Гофрикова 6, Вп. Карпова4. — Разом 90 К 20 сот.

За сї щедрі дари в імени бідних босих і нагих дїтий шкільних і їх родичів складаю ласкавим жертводавцям сим прилюдно сердечну подяку. М. Сіяк.

○ З Тов. „Достава“ Отсим подаємо до відома наших П. Т. вкладників, що від 1. січня 1917 будемо платити від вкладок 4½% титулом відсотків. — Дирекція. 2—3

○ Український Народний театр „Бесїда“. Саля товариства ім. Лисенка при ул. Шашкевича ч. 5.

В недїлю, 24. грудня „Наталка Полтавка“ нар. оперетка на 3 дїї І. Котляревського.

В понедїлок, дня 25. грудня (дохід на фонд Інвалідів У. С. В.) „Невольник“ драм. малюнки в 5 діях М. Кропивницького.

Білєти можна скорше набути в „Народній Торговли“.

Початок о год. 7. 2—3

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ

З дня 23 грудня 1916.

На східнім фронтї.

На відтинку Месте Канешті австро-угорські війська відперли кілька російських наступів.

На італійськім і півд.-східнім фронтї.

Нема нічо до оповіщеня.

Заступник шефа Ґенерального штабу пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронтї.

Фронт пільного маршалка кн. Альбрехта віртенберського:

В Іперн і в луку Вічшет арматна борба набрала вчера значної сили.

На південний схід від Іперн анґлїйські відділи виконали наступ. Відперто їх огнем, а в однім місци в рукопашній борбі. На полудне від Бесен пару стеж дійшло до ворожих ровів і привели відти полонених, скорострілів та иньшу добичу.

Фронт пруського наслїдника престола:

На фронтї в Шампанії і над Мозою лише мала дїяльність огнева, У Вогезах на північний захід від Мінстер німецькі відділи знесли пост французьких саперів. Коло Фрапель на захід від С. Дїє і на полудне від каналу Рейн Родан відперто французські відділи, котрі по сильнім огневім приготованю рушили до приступу.

На східнім фронтї.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

Нічого важного.

Фронт ґенерала полковника арх. Йосифа:

В Карпатах лїсних кілька виправ стеж, з яких приведено бранців і скорострілів. На по-

лудне від Месте Канешті австро-угорські відділи відібрали Росіянам передне становище, з якого недавно уступили.

Фронт маршалка пільного Макензена.

В Добруджі союзні війська здобули штурмом кілька становиськ російських задних сторожий і обсадили Тульчеа над долішним Дунаєм. Число бранців зросло на 1.600. Здобуто кілька скорострілів.

Фронт македонський:

Над озером Дойран арматний огонь. В низині Струми потички передних сторожий.

Перший ґенеральний квартирмайстер Людендорф.

Слідуюче число „Українського Слова“ появить ся ві второк дня 26. грудня о годині 8 рано.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Експозитура Централї спіритусової у Львові з причини перетяження працею мусїла оминути всякі особисті зголошуваня по перекази спіритусові. В послїдних часах увійшло в звичай висиланє посередних осіб в цїли одержаня приспішеня справи. Посередництва ті є зовсїм безцїльні — і утрудняють лише урядованє Експозитури.

Експозитура звертає тому увагу інтересентів на се, що вистарчить картка кореспонденційна для одержаня вияснення і що через всякі особисті інтервенції проволїкає ся лише залагодженє справи.

Експозитура

Львів. ц. к. уприв. Заведеня кредит. для торговлї і промислу

(як заступництво Централї спіритусової).

Оголошеня.

Загальні збори

„Народний Дім в Стрию“ стов. зар. з обм. пор. відбудуть ся дня 30 грудня 1916 о год. 11 перед пол. в льокали власнім з порядком дневним:

1. Отворенє Зборів і відчитанє протоколу з послїдних загальних зборів.
2. Звіт Управи з діяльности і рахунків за р. 1914/15.
3. Звіт комісії ревізийної.
4. Внесеня Ради Надзірної що до роздїлу зиску.
5. Затвердженє вибору 3 членів Управи і 3 заступників на 2 роки.
6. Вибір 3 членів Ради Надзірної на 3 роки, а 3 членів Ради Надзірної на 2 роки.
7. Вибір трьох членів Комісії ревізийної на 1 рік.

Іван Окань секретар — Др. Єронїм Калитовський голова.

Присилайте предплату!

Оповіщенє Загальних Зборів.

Загальні Збори членів „Народної Торговлї“ стов. зар. з огр. порукою у Львові відбудуть ся дня 1. лютого 1917 о год. 4 по полудни в дирекційній сали у Львові в домі власнім, в Ринку ч. 36 з слїдуючим дневним порядком:

1) Відкритє Загальних Зборів предсїдателя Совіта і укоституованє Зборів.
2) Звіт управляючого Совіта з діяльности за адм. р. 1915/16.
3) Звіт і внески головного Комітету контрольного (§§ 24. і 46. ст.).
4) Доповняючий вибір 2 членів уступаючих з Совіта по гадцї § 15. статута.
5) Означенє висоти презенційної марки для членів Совіта.
6) Вибір головного комітету контрольного на адм. рік 1916/17.
7) Внески і запити членів.

Леґітимацією членів на Загальні Збори є власна удїлова книжочка. Білянс для переглядy членів буде виложений від 15. січня в дирекційнім бюрі у Львові і по складах стоваришеня на провінції; на жаданє висилає Дирекція почтою.

Львів, дня 18. грудня 1916.

Юліян Січинський предсїдатель — Др. Стефан Федак член Совіта. 2—3

По мисли § 21. о) статута подаємо до відома наших П. Т. вкладників, що з днем 1. січня 1917 знижуємо стопу від всїх вкладок ощадности на 4%. — з тим, що на дальше, як і перед тимрентовий податок помимо державної підвижки будемо оплачувати з власних фондів.

3—6 НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 13